

CLASS : 12th (Sr. Secondary)

Code No. 4932

Series : SS-M/2020

ਰੋਲ ਨੰ.

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

SET : A

ਪੰਜਾਬੀ

PUNJABI

ACADEMIC/OPEN

(Only for Fresh/Re-appear Candidates)

ਸਮਾਂ : 3 ਘੰਟੇ]

[ਕੁਲ ਅੰਕ : 80

- ਕ੍ਰਿਪਆ ਜਾਂਚ ਕਰ ਲਓ ਕਿ ਇਸ ਪ੍ਰਸ਼ਨ-ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਛੱਪੇ ਪੰਨਿਆਂ ਦੀ ਸੰਖਿਆ 8 ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 12 ਹਨ।
- ਪ੍ਰਸ਼ਨ-ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਸੱਜੇ ਪਾਸੇ ਦਿੱਤੇ ਹੋਏ ਕੋਡ ਨੰ. ਅਤੇ ਸੇਟ ਨੂੰ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਉੱਤਰ-ਪੁਸਤਿਕਾ ਦੇ ਮੁੱਖ ਪੰਨੇ ਤੇ ਲਿਖਨ।
- ਕ੍ਰਿਪਆ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਉੱਤਰ ਲਿਖਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਕ੍ਰਮਾਂਕ ਜ਼ਰੂਰ ਲਿਖੋ।
- ਆਪਣੀ ਉੱਤਰ-ਪੁਸਤਿਕਾ ਵਿੱਚ ਖਾਲੀ ਪੰਨਾ/ਪੰਨੇ ਨਾ ਛੱਡੋ।
- ਉੱਤਰ-ਪੁਸਤਿਕਾ ਦੇ ਇਲਾਵਾ ਕੋਈ ਹੋਰ ਸ਼ੀਟ ਨਹੀਂ ਮਿਲੇਗੀ। ਇਸ ਲਈ ਢੁਕਵੇਂ ਹੀ ਲਿਖੋ ਅਤੇ ਲਿਖਿਆ ਉੱਤਰ ਨਾ ਕੱਟੋ।
- ਪ੍ਰੀਖਿਆਰਥੀ ਆਪਣਾ ਰੋਲ ਨੰ. ਪ੍ਰਸ਼ਨ-ਪੱਤਰ ਤੇ ਜ਼ਰੂਰ ਲਿਖਣ। ਪ੍ਰਸ਼ਨ-ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਰੋਲ ਨੰ. ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੁਝ ਵੀ ਨਾ ਲਿਖੋ।
- ਕ੍ਰਿਪਆ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਉੱਤਰ ਦੇਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਹ ਵੇਖ ਲੋ ਕਿ ਪ੍ਰਸ਼ਨ-ਪੱਤਰ ਪੂਰਾ ਅਤੇ ਠੀਕ ਹੈ। ਪਰੀਖਿਆ ਦੇ ਬਾਅਦ ਇਸ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਏਗਾ।

4932/(Set : A)

P. T. O.

ਨੋਟ : ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰਨੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ।

ਭਾਗ - (ੳ)

1. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਕਾਵਿ ਟੋਟਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ **ਇੱਕ** ਦੀ ਪ੍ਰਸੰਗ ਸਹਿਤ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ : 7

(ੳ) ਆਖੀ: ਪ੍ਰੇਮ ਇਹ ਪਿਛਾਹ ਨਹੀਂ ਮੁੜਨ ਜੋਗਾ

ਬੇੜੇ ਸਿਦਕ ਦੇ ਠਿਲ੍ਹਦੇ ਰਹਿਣਗੇ ਵੇ

ਏਨ੍ਹਾਂ ਨਵ੍ਹਾ ਤੋਂ ਮਾਸ ਨਹੀਂ ਵੱਖ ਹੋਣਾ

ਜਦ ਤੱਕ ਚੰਨ ਸੂਰਜ ਚੜ੍ਹਨ ਲਹਿਣਗੇ ਵੇਂ

ਏਸ ਇਸਕ ਦੀ ਛਿੜੇਗੀ ਵਾਰ ਮਾਹੀਆ

ਜਿਥੇ ਚਾਰ ਬੰਦੇ ਰਲ ਬਹਿਣਗੇ ਵੇ

ਕੁੜੀਆਂ ਕੁਬਜਾ ਦਾ ਕਿਸੇ ਨਹੀਂ ਨਾਉਂ ਲੈਣਾ

ਰਾਧਾ ਆਖ ਪਿਛੋਂ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਕਹਿਣਗੇ ਵੇ।

(ਅ) ਮੈਂ ਕੰਡਿਆਲੀ ਥੋਰ੍ਹ ਵੇ ਸੱਜਣਾ,

ਉੱਗੀ ਵਿੱਚ ਜੋ ਬੇਲੇ।

ਨਾ ਕੋਈ ਮੇਰੀ ਛਾਵੇਂ ਬੈਠੇ,

ਨਾ ਪੱਤ ਖਾਵਣ ਲੇਲੇ।

ਮੈਂ ਰਾਜੇ ਦੀ ਬਰਦੀ ਅੜਿਆ,

4932/(Set : A)

(3)

4932/(Set : A)

ਤੂੰ ਰਾਜੇ ਦਾ ਜਾਇਆ,
ਤੂੰਹੀਓ ਦੱਸ ਵੇ ਮੋਹਰਾਂ ਸਾਹਵੇਂ
ਮੁੱਲ ਕੀ ਖੋਵਣ ਧੇਲੇ।

2. ਹੇਠ ਲਿਖਿਆ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ **ਇਕ** ਦਾ ਸਾਰ ਲਿਖੋ : 7

(ੳ) ਖੂਹ ਉੱਤੇ

(ਅ) ਊਸ਼ਾ

(ੲ) ਪਦਮਾ

3. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਲਿਖੋ :

(ੳ) ਆਧੁਨਿਕ ਮਨੁੱਖ ਦਾ ਚਰਿੱਤਰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਗਿਹਰਾਟੇ ਤੇ 'ਤੋਤੇ'
ਨਿੰਨੇ ਕੁ ਢੁਕਵੇਂ ਪ੍ਰਤੀਕ ਹਨ? 2

(ਅ) 'ਮੈਂ ਜਾਂ ਤੁਰਾਂ' ਕਵਿਤਾ ਵਿੱਚ ਕਵੀ ਲੋਕਾਂ ਤੋਂ ਕੀ ਇੱਛਾ ਕਰਦਾ
ਹੈ? 2

(ੲ) 'ਜੰਗਲ ਦੇ ਵਿੱਚ ਰਾਤ ਪਈ ਹੈ' ਕਵਿਤਾ ਕਿਸ ਦੀ ਰਚਨਾ ਹੈ? 1

(i) ਸ. ਸ. ਮੀਸ਼ਾ

(ii) ਪਾਸ

(iii) ਸੁਰਜੀਤ ਪਾਤਰ

(iv) ਜਗਤਾਰ

4932/(Set : A)

P. T. O.

(4)   4932/(Set : A)

(ਸ) 'ਇੱਛਾਬਲ ਤੇ ਡੂੰਘੀਆ ਸਾਮਾਂ' ਕਵਿਤਾ ਕਿਹੜੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਹੈ? 1

(i) ਗੀਤ

(ii) ਰੂਬਾਈ

(iii) ਗਜ਼ਲ

(iv) ਮਹਾਕਾਵਿ

4. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਵਾਰਤਕ ਲੇਖਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ **ਇਕ** ਦਾ ਸਾਰ ਆਪਣੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਲਿਖੋ : 7

(ੳ) ਬਾਬੇ ਵਰਿਆਮੇ ਦੀ ਵਿੱਚ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ

(ਅ) ਘਰ ਵਿੱਚ ਹੀ ਗੁਰਿਆਈ

(ੲ) ਸੁਇਟਜ਼ਰਲੈਂਡ ਦੀ ਯਾਤਰਾ

5. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਲਿਖੋ :

(ੳ) 'ਸ਼ੀਸ਼ੇ ਸਾਹਮਣੇ' ਲੇਖ ਦੇ ਲੇਖਕ ਦੇ ਖਾਣ ਪੀਣ, ਸੌਣ ਤੇ ਪਹਿਰਾਵੇ ਬਾਰੇ ਤੁਸੀਂ ਕੀ ਜਾਣਦੇ ਹੋ? 3

(ਅ) ਵੈਦਰ ਕਰਾਫਟ ਨੇ ਲੇਸੀ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਲਿਫਾਫਾ ਛੇ ਮਹੀਨੇ ਲਈ ਨਾ ਖੋਲ੍ਹਣ ਦੀ ਤਾਕੀਦ ਕਿਉਂ ਕੀਤੀ ਸੀ? 2

(ੲ) ਜਦੋਂ ਥਾਣੇਦਾਰ ਨੂੰ ਇਹ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਕਿ ਕੁੱਤਾ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਕੀ ਰਵੱਈਆ ਧਾਰਨ ਕੀਤਾ? 2

4932/(Set : A)

- (ਸ) ਭੀਲਣੀ ਨੇ ਰਾਮ ਨੂੰ ਕੀ ਖੁਆਇਆ ਸੀ? 1
- (i) ਅੰਗੂਰ
- (ii) ਜੂਠੇ ਬੇਰ
- (iii) ਬਾਦਾਮ
- (iv) ਕੰਦ ਮੂਲ

6. 'ਸ਼ੋਭਾ ਸਕਤੀ' ਨਾਟਕ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਨਾਟ ਦਾ ਸਾਰ ਆਪਣੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਲਿਖੋ? 7

ਜਾਂ

ਸ਼ੋਭਾ ਸਕਤੀ ਨਾਟਕ ਦਾ ਸਿਰਲੇਖ ਕਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਢੁਕਵਾਂ ਹੈ? ਦਲੀਲਾਂ ਦਿਉ।

7. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਲਿਖੋ :
- (ੳ) ਹਮੇਸ਼ਾ ਤੇ ਸ਼ੋਭਾ ਦਾ ਝਗੜਾ ਕਿਉਂ ਹੰਦਾ ਹੈ? 3
- (ਅ) ਨਾਟਕ ਦੇ ਦੂਜੇ ਨਾਟ ਦਾ ਅਰੰਭ ਕਿਸ ਘਟਨਾ ਨਾਲ ਹੰਦਾ ਹੈ? 2
- (ੲ) ਤੀਜੇ ਨਾਟ ਵਿੱਚ ਸ਼ੋਭਾ ਘਰ ਨੂੰ ਛੱਡਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਿਉਂ ਕਰ ਲੈਂਦੀ ਹੈ? 2
- (ਸ) ਨਾਟਕ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਤੇ ਤੀਸਰੇ ਨਾਟ ਵਿਚਕਾਰ ਕਿੰਨੇ ਸਮੇਂ ਦਾ ਅੰਤਰ ਹੈ? 1
- (i) 17 ਸਾਲ
- (ii) 20 ਸਾਲ
- (iii) 15 ਸਾਲ
- (iv) 21 ਸਾਲ

(6)   **4932/(Set : A)**

ਭਾਗ - (ਅ)

8. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸਾਹਿਤਕਾਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ **ਇੱਕ** ਦੇ ਜੀਵਨ ਤੇ ਰਚਨਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿਉ :   7

(ੳ) ਵਾਰਿਸ ਸ਼ਾਹ   (ਅ) ਸ਼ਾਹ ਮੁਹੰਮਦ

9. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਬਹੁ-ਵਿਕਲਪੀ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਠੀਕ ਉੱਤਰ ਚੁਣੋ :

(i) ਭਾਈ ਵੀਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਸ ਮਹਾਕਾਵਿ ਦੀ ਰਚਨਾ ਕੀਤੀ?   1

(ੳ) ਰਾਣਾ ਸ਼ੂਰਤ ਸਿੰਘ

(ਅ) ਨਨਕਾਇਣ

(ੲ) ਲਹਿਰਾਂ ਦੇ ਹਾਰ

(ਸ) ਮਟਕ ਹੁਲਾਰੇ

(ii) ਪ੍ਰੋ. ਪੂਰਨ ਸਿੰਘ ਕਿੱਤੇ ਵਜੋਂ ਕੀ ਸਨ?   1

(ੳ) ਮਨੋ ਵਿਗਿਆਨੀ

(ਅ) ਰਸਾਇਣ ਵਿਗਿਆਨੀ

(ੲ) ਭੌਤਿਕ ਵਿਗਿਆਨੀ

(ਸ) ਸਮਾਜ ਸ਼ਾਸਤਰੀ

(iii) ਏਸੀਆਂ ਦਾ ਚਾਨਣ ਮਹਾਕਾਵਿ ਕਿਸ ਦੀ ਰਚਨਾ ਹੈ?   1

(ੳ) ਭਾਈ ਵੀਰ ਸਿੰਘ

(ਅ) ਪ੍ਰੋ. ਪੂਰਨ ਸਿੰਘ

(ੲ) ਪ੍ਰੋ. ਮੋਹਨ ਸਿੰਘ

(ਸ) ਪ੍ਰਿੰ. ਤੇਜਾ ਸਿੰਘ

4932/(Set : A)

(7)

4932/(Set : A)

10. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ **ਇੱਕ ਸ਼ਬਦ** ਜਾਂ **ਇਕ ਵਾਕ** ਵਿੱਚ ਲਿਖੋ :

1 × 10 = 10

- (ੳ) ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਾਵਿ ਦੇ ਮੋਢੀ ਕਵੀ ਕੌਣ ਹਨ?
- (ਅ) ਪ੍ਰਿੰ. ਤੇਜਾ ਸਿੰਘ ਦੀ ਸਵੈ-ਜੀਵਨੀ ਦਾ ਨਾਂ ਕੀ ਹੈ?
- (ੲ) ਨੰਦੇ ਨੇ ਕਿਸ ਅੰਗਰੇਜ਼ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦਾ ਕਹਿਣ ਤੇ ਨਾਟਕ ਲਿਖਣੇ ਅਰੰਭ ਕੀਤੇ?
- (ਸ) ਅੰਮ੍ਰਿਤਾ ਪ੍ਰੀਤਮ ਦਾ ਦੇਹਾਂਤ ਕਦੋਂ ਹੋਇਆ?
- (ਹ) 'ਲੂਣਾ' ਕਾਵਿ ਸੰਗ੍ਰਹ ਕਿਸ ਦੀ ਰਚਨਾ ਹੈ?
- (ਕ) ਗੁਰਬਖ਼ਸ਼ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹੜਾ ਰਸਾਲਾ (ਮੈਗਜ਼ੀਨ) ਕੱਢਿਆ?
- (ਖ) ਬਲਵੰਤ ਗਾਰਗੀ ਦੇ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਰੇਖਾ-ਚਿੱਤਰ ਦਾ ਨਾਂ ਦੱਸੋ?
- (ਗ) ਡਾ. ਹਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਦਾ ਜਨਮ ਕਦੋਂ ਹੋਇਆ?
- (ਘ) ਪ੍ਰਿੰ: ਸੁਜਾਨ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਕਿਸ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਸਿੱਧੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈ?
- (ਙ) 'ਕਲਾਕਾਰ' ਨਾਟਕ ਕਿਸ ਦੀ ਰਚਨਾ ਹੈ?

11. ਹੇਠ ਲਿਖਿਆ ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ **ਇੱਕ** ਸਿੱਖਿਆ-ਦਾਇਕ ਕਹਾਣੀ ਲਿਖੋ :

5

- (ੳ) ਹੰਕਾਰਿਆ ਸੋ ਮਾਹਿਆ
- (ਅ) ਕਰ ਭਾਲਾ ਹੋ ਭਲਾ।

4932/(Set : A)

P. T. O.

(8) 4932/(Set : A)

12. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪੈਰੇ ਨੂੰ ਸੰਖੇਪ ਕਰਕੇ ਸਿਰਲੇਖ ਸਹਿਤ ਮੁੜ ਲਿਖੋ : 5

ਬਣਤਰ ਪੱਖੋਂ ਤਮਾਸ਼ੇ ਦੋ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਇਕ ਉਹ ਜੋ ਨਿਰੋਲ ਕਿਸੇ ਲੋਕਗੀਤ ਤੇ ਅਧਾਰਿਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਦੂਸਰੇ ਉਹ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਕਾਵਿ ਸਤਰਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਵਾਰਤਾਲਾਪ ਵੀਚਲਦੀ ਹੈ। ਦੋਨੋ ਪ੍ਰਕਾਰ ਤੇ ਤਮਾਸ਼ਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਕਾਵਿ ਸਤਰ ਕਰਸਕਾਂ ਵਲੋਂ ਦੁਹਰਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਨਾਲ ਤਮਾਸ਼ਾ ਪੇਸ਼ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਔਰਤਾਂ ਨੱਚਦੀਆਂ ਹਨ। ਤਮਾਸ਼ੇ ਵਿੱਚ ਪਾਤਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਤਮਾਸ਼ੇ ਦੇ ਥੀਮ ਅਨੁਸਾਰ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਵਧੇਰੇ ਕਰਕੇ ਪਿੜ ਅੰਦਰ ਦੋ ਪਾਤਰ ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਸੰਵਾਦ ਰਚਾਉਂਦੇ, ਕਿਸੇ ਕਹਾਣੀ ਦੀ ਕੋਈ ਝਾਕੀ ਸਿਰਜਦੇ ਹਨ। ਝਾਕੀ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਮੁੱਖ ਕਾਵਿ ਸਤਰ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤੀਖਣਤਾ ਨਾਲ ਉਚਾਰਦੀਆਂ, ਪਾਤਰਾਂ ਦੀ ਨਾਚ ਗਤੀ ਵਿੱਚ ਤੇਜ਼ੀ ਲਿਆਉਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਪਾਤਰ ਤੇ ਕੇਂਦਰਿਤ ਤਮਾਸ਼ੇ ਵਿੱਚ ਵੀ ਦਰਸ਼ਕ ਔਰਤਾਂ ਆਪਣੀ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਤਮਾਸ਼ੇ ਦਾ ਥੀਮ ਇੱਕ ਜਾਂ ਇੱਕ ਤੋਂ ਵਧੀਕ ਔਰਤਾਂ ਦੁਆਲੇ ਉਮਾਰਿਆ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਇਹ ਸੰਬੰਧ ਸਮਾਜ ਵਲੋਂ ਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਆਦਿ ਤੇ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ।

4932/(Set : A)